

САҢА ОЛОХ

Чурапчы үчүгүн хаһаа

ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ОЛУННЬУ
14 КҮНЭ
ЧЭППИЭР

№ 23

(9775)

Чурапчы сэлиэнньэтигэр Правительство отчуота үчүгэй сыанабылы ылла

Тохсунньу 9 күнүгэр "Айыллаан" Сыннаалан киинигэр Чурапчы сэлиэнньэтигэр Правительство отчуота ытыллына. Отчуоту биир дойдулаахпыт Саха Республикатын Правительствотун Председателэ Егор Афанасьевич Борисов онордо. Киини кытта СР Президентин уонна Правительствотун аппаратын салайааччыта А.С. Николаев, Тыл хаһаайыстыбатын министри Р.Г. Дмитриев, Уорук министри солбуйааччы В.В. Петров, ДьоУОКХ республикатаары салалтатыттан Д.П. Ефимов, Тутууга министерствоттан М.Н. Керемясов уо.д. сырыттылар. Бастатан туран, Егор Афанасьевич

Правительство 2007 сыллаах үлэтин сырдатта. Кырдык элбэх үлэ барытын, кэккэ дьонуннаах ситиһилэр баалларын дьон-сэргэ сэргээн иһиттэ. Ол курдук, Россия Правительствотун таһымгар республика үлэтэ-хамнаһа ураты болломтоҕо ытыллан ытыллыбыт. Саха сирин 2020 сыллаахха диэри сайдыытын былаана ааспыт сылга бигэргэни, элбэх үлэ баран көмүскэни кэлбит. Быһылыттан бу стратегическай былааннар олоххо киирэн иһиллэрэ тэтимирэхтээх. Премьер-министр "Якутголь" уонна "Эльгауголь" аты-ыланымаларын дьаһалларын тохтоон кизгэ хабааннаах иһитиннэри онордо. Киин чуолкайдааһыннан бу дьаһал бэрт сыраллаах үлэттэн тахсыбытын ыйда уонна республика туһатыгар быһаарыллан кэлбитин быһаарда. Аукцион түмүгүнэн үп республика бас билиитигэр киирэн сайдыы программаларын сыалламмытын, чуолан тимир суол, газтааһын курдук улахан бырайыактарга барыахтааһын эттэ. Ааспыт сыл Россия уонна Саха сирэ холбоспуттара 375 сылыгар ананан элбэх дьаһал мытыллыбытын этэн туран, Россия Президентэ В.В.Путин уонна Правительство Саха сирин улахан суолта ууран үлэлэһиини сагаллабыттарын билиһиннэрдэ. Москва-Саха сирин күнүгэр үрдүк таһымнаахтык буолан ааспыттарын эттэ уонна бу дьаһал историческай улахан суолталаах буоларын бэлиэтээтэ.

Россия Правительствотун кытта

үлэлэһи үтүө түмүктэринэн буолар-Федеральнай бюджеттан республика сайдыытыгар үбүлээһин улаатыта. Ол курдук, Россия атын субъектарыттан таһытчы үбүлээһини ылар суолга киирбиппит. Бу өйөбүл барыта республикабыт сайдыытыгар туһуланнахтаах. Ол эбэтэр промышленность саҥа салаалара атаахтарыгар тураннар тас субъектары кытта экономической сыһыан бөдөрөөн, үбүлээни таһытчы үрдүк таһымнаах тахсыахтаах. Егор Афанасьевич биһиги Сахабыт сирэ сайдыытын программатын Российской Федерация Президентэ уонна Правительство регион стратегическай сайдыытын биер быһаарылаах кэрдиһикэн көрөрүн ситиһи улахан үлэттэн тахсыбытын билиһиннэрдэ.

Тимир суол тутууга, нэһиликтэргэ газтааһын киирпитэ, урановый рудалары хостоонун, электроэнергетика ситимин тардыы курдук улахан боппуростар быһаарыллалларын олохтоох нэһилиэнньэттэн турар кадрдар улахан оруоллаах буолалларын ыйда. Өйбүтүн-санаабытын промышленность, производство эйгэтигэр сыстыгы аныахтаахпыттан, мантан тирэҕирэн тыа сирдэрэ сайдыахтаахтарыгар тохтоон кэккэ быһаарылары онордо.

Салгыы боппуростарга уонна этийгэргэ киирдилэр. дьон газ кэллэтин, суол тутуутун тыа хаһаайыстыбатын бороодуускуйатын тутуу сыанатын, халаан уута онорбут алдьатыларын туоратыыга үлэлэммит үлэ

төлөбүрүн туһунан уонна да атын боппуростары биэрэн сөптөөх эппиэттэри ыллылар. Тыл этинитигэр Н.М.Заболоцкая, П.Н.Посельская, Ф.С.Чичигинаров, М.Р.Сысолов, И.И.Оконешников, И.И.Готовцев, И.С.Никофорова, И.П.Пономарев бэйэлэрин санааларын, туруорсууларын Правительство чилиэттэригэр уонна Е.А.Борисовка тириэрттэр. Иван Иванович Оконешников улахан салинньэ баһылыга ийэр уу проблематика, уулуссалар суолларын огорууга, асфальтовый собуот иһинки үлэтин туһунан уонна да атын боппуростары таарыйан бүтүн сэлиэнньэ кыһаллаларыгар болломто тарта. Эппит дьон бары Правительство үлэтин үчүгэйинэн сыаналаатылар. Мусту-бут дьон куоластаан ону бигэргэттилэр. Түмүккэ Айсен Сергеевич Николаев быһаар боппуростарыгар тохтоон "Биер ньыгыл Россия" партия ханых кандидаттары өйүүрүн иһитиннэрдэ. Ол курдук, Россия Президентигэр Дмитрий Медведев кандидатуратыгар, Ил Түмэн быһаарыгар "Биер ньыгыл Россия" партия Саха сиринээги секретара буоларынан, киһилэр тустарыгар Чурапчылары куоластылыларынгар ыһырда. Биер маңдаттаах уокуруктар быһаардылар Александр Иванович Федотов, муниципальнай быһаары Ипполитов, Николаевич Аммосов кандидатураларын бэрт сэргэхтик, чуолкайдык ырытан, өйүүрүн биллэрдэ.

А.ЗАХАРОВ.

ОЛУННЬУ 13 КҮНЭ - ТӨРӨӨБҮТ ТЫЛ КҮНЭ

Егор НИКОНОВ

ИЙЭ ТЫЛЫТ

Сахам тыла барахсан
Сайдан кээлгин хайа сахтан,
Сабадалаан билбэт буолан
Сааһаа куруутун бутулар.

Ураанхай сахам удь-уордара
Уһун үйэлэри туоратан
Умнубаака, сүтэрбэксэ адалбыттарын
Утуумуан улууһунан үөрэттэрэн.

Ийэ тылыт барахсан
Ийэ үүгүн испит курдук,
Экээр-хаантар иһэн киирэн
Этэр тылбытын эрчимирдэр.

Иитилибит тылыт
Иһэр уубут кэрэктэ
Иитэр иһэр сүмэтэ
Интэптэ сүдү күүстээх.

Имэнтээх илбистээх тылбытын
Ис сүрэхтэн ылынан
Иһэн-хаһан үөрэттэрэн,
Иитэр ыһаһытын уһуурун.

Сайдылзаах, сайаарса сахам дьонно
Самныбат сартылаах сахабыт тылын
Сааһылаан-тиһэн, сайа этэннэт
Саас үйэ тухары аатырдын.

Сытыы кэрэ тылбыттар
Сыһы-сыһыаһы кыһыпакка,
Сатаһы сангара саталтын
Суругу-бичиги тупсарыаһын.

УЛУУ КИҢИНИ ҮЙЭТИТЭР САҢА КИНИГЭ

Биер дойдулаахпыт, Чурапчы улууһун Бочуоттаах гражданин, СР културатын үтүөлээх үлэһитэ, СР ПАОйуунускай аатынан Государственной библиотекэ лауреата, биллиилээх поэт, публицист, суруйааччы СА Попов – Сэмэн Тумат хомуйан-түмөн онорбут "Литвинист Семен Андреевич Новгородов. Хаартыскалар докумуоннаар ыстатыйалар" диэн саха нуруутун суругун-бичигин бастакы төрүттээчигэ уонна реформатора буолбут киһи олохун кэспир, көрдөрөр альбом-книгэтэ быһыл тохсунньу 31 күнүгэр күн сирин көрдө. Чурапчыга олунньу 15 күнүгэр саҥа киһигэ сүрэхтэниитэ буолара күүтүлэр.

Семен Новгородов суруйааччы Сэмэн Тумат уһунуук үөрэтэн, хомуйан, матырыйаалын элбэхтик сыһамыйдан, саас-сааһынан аттаран, аннотациялаан таһаарбыт. Учуонай кизгэ Чуораһаалта

алааһыттан Санкт-Петербургтаагы олоһор, бойотун ахтыларын биллэһи наука бөдөөг үчүлүкүлэрин сыһабылларын тийэ, кииһи үөрөһүт учууталларын, чутас доһуотторун сэдэх хаартыскалар, төрүтчүтэ, араас докумуоннаар библиографическай ыһаһыла, учуонай аатын үйэттиһэ Саха Республикатын Президентин ыһаахтара, аараччыга туох сыаналааһа, туһалааһа барыта киирбиттэр.

Семен Андреевич Новгородов баара-суоһа 25 сааһыгар сылдьан бастакы алфавитын, нуруоттар иһэн ардыларынаагы фонетическай транскрипцияра олоһуран, "Сахалыы сурук-бичик" букварын бөкөттүтөн, саха омота сайдыыта тахсарыгар олук уурар. Киһи саха дьонно суругтанан-бичигэни, аартыктара арыллан аар-саарга аатырылларын сүткөн улахан кылааттаах.

САНовгородов тыл уһулчулаах чинчийэччи, общественной уонна политическай үлэһит буоларын тахсыбыт альбом толорутук көрдөрөр.

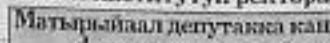
"СО" корр.

С.А.Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолатын үөрэнээччилэрэ суруйаллар СОҢУИ КҮРЭХ

Ааспыт кудуһа, олунньу 9 күнүгэр Д.П.Коркин аатынан спортивной интернат-оскуола манайыгар улуустары үөрэх управлениета уонна Чурапчытаагы спортивной оскуола административта тэрэһиннэринэн чөл олоһу пропагандалыыр сыаллаах "Большой гоним" күрэхтэһин буолан ааста. Уопсайа 3 оскуолаттан (1№, 2№-дээх Чурапчы орто оскуола, ЧРОСИО) 4 сүүмэр-дэммит хамаанда турда: "Эрэл-1", "Эрэл-2", "Кустук", "9 друзей". Хас биридии хамаанда баһаатайдар сыһаарылыһылар. Күрэхтэһин спортсменнар парадтарын сагаллаһа. Эрэдэ тылы ЧРОСИО директоры спортивной үлэри солбуйааччы М.В.Новосилов, үөрэх управлениеттан С.В.Башарина эттилэр. Биһиги көрдөөх страка, дуобанка, канат тардыһытыгар күрэхтэһибит, Сонун интернатиниз көрүгүнэн хомуур халсаары буолла. Бу күрэхтэһингэ уопсайа 36 оро кыһына.

Тыһааһыннаах күрэхтэһин түмүгүнэн 1м "9 друзей", 2м "Эрэл-2", 3м "Кустуктар" ылан үөрдүлэр. Манай таһынан биридиилээн күрэхтэһээччилэргэ анал номинациялар тугарылыһылар. Бу күрэхтэһин тэрийэччилэригэр сонун оскуола ыһыттарыгар махталбытын тиэрдэбит.

Иһит Федоров,
Уһулаан Григорьев,
САНовгородов аатынан
Чурапчы орто оскуолатын
7 "б" кылааһын үөрэнээччилэрэ.

СИЭР ДЭЭХ РОССИЯ

ЫНҒЫРЫҢЫ СУРУК

Биһиги Хотторо нэһилиэтин тыа хаһаайыстыбатын табаарын онорон таһаарааччылар: кэтэх, бааһынай хаһаайыстыба үлэһиттэрэ - эт-үүт туттаран аһаан-таннан олорсооччуларга, "үрүҥ-хара" диэн араарбакка, биһир тэҥ судаарыстыбаннай өйбүл көрүүлэригэр туруорсабыт. Бу туруорсуубутун, хас сана быһбар буоларын ахсын талар дыкутааттарыбыт туһаайабыт да, түмүтэ суох.

Саха норуота илтиллэн олорор, үтэс онгостубут дьарыгар - кэтэх сүөһүбүтүн көрөрбүтүгэр үлэ ыстааһын ааҕалларыгар, хамнас төлүүллэригэр көрдөһөн, араас таһымнаах чунообунууктарга, бырабылталыстыбага, бэриэстэһингэ, Ил Түмэн дыкутааттарыгар суруйан көрдүбүт да туһамматтыбыт. Көдүүстээх көмө, харда суох буолан, ыччат тыа сиригэр тохтооботун курдук тохтообот. Нэһилиэтин кыр-

дыан, кэхтэн бара турар. Үлэ бөҕөнү үлэлээбит, сэрини-сугу кыайбыт эһэлэрбит, эбэлэрбит бизнсийалары нэһилэти тийгинэн олорорго сөптөөх. 122 №-дээх "суперсокуон" ыһыллыбытын түмүгэр, эмкэ-томко, социальнай чэпчэтигэ улаханньык орус-тардыбыт. Кырдьаас, кыаммат дьон олорго олус ыраата. Киһи сатаан экирэттиһэн, иннин булан эмтэммэт көмө кэлтэ.

Балыһа, дыссаат, оскуола нурмага эппиэттээхтэ тыһыны буолан, кэлэр келүөнэ доруобуйата айгыраата. Олох, сизр-майгы сатарыйыпта, оҕо, ыччат куһаҕан дьаллыкка ылларара үксээтэ. Биһиги санаабытыгар, бу таһыны түһүүнү тохтотор кыахтаах, саха тыатын дьонун олохторун тупсарарга дьиннээхтик кыһаллан үлэлиир политической күүс - "Сизрдээх Арасыйыа" баар-тыһа эрэ буолар.

"Якутскэнерго" АК Киин электрическэй ситимин Чурапчытаабы салаатын үлэһиттэрин уопсай мунньахтарыттан боротукуол суруга

Олунньу 4 күнэ, 2008 сыл. Чурапчы салиэнньэтэ.

Уопсай мунньах быһаарыпта:

Кулун тутар 2 күнүгэр ытыллар Ил Түмэн - Саха Өрөспүүбүлүкэтин Судаарыстыбаннай Муһуарыны дыкутааттары талар быһбарга, "Сизрдээх Арасыйыа" политической партияны өйүүргэ уонна Чурапчы улуунун быһбардааччыларын барыларын "Сизрдээх Арасыйыа" туһутар куоластыылырыгар ынырдылар.

В.С. Максимов, мунньах бэрэссэдээтэлэ,
У.П. Кузьмина, мунньах сэкэрэтээрэ.

Баартыһа, Арасыйыа судаарыстыбатын үрдүкү сокуонун онорор уонна ол туоларын хотуруолуур Госдумага туспа фракциялаах Дойдун-норуотун дьылжытыгар ис сүрүгүттэн кыһаллар, бэйэбит талбыт дыкутаапыгыт - Федот Семенович Тумусов, Госдума Хотугу Сир уонна Дальнай Восток проблемаларын дьарыктанар комитеттэ чилиэнэ буолла. Бу комитеттэ, дойду хотугу регионнарын тыатын сиригэр олохтоохторун кыһалгаларын быһаарар сокуон барылын онорор бырааптаах.

"Сизрдээх Арасыйыа" политической баартыһа лидерэ - Сергей Миронов РФ Федерациятын сэбиэтин бэрэссэдээтэла Киин Саха сиригэр хаста да кэлэ сылдьыбыт киһи, оһон хайдах-туох олохтоохпутун бөркө дэиһ билэр. Сергей Миронов дойдута улаханньык ытыктанар политик, тыла ыһааһыннаах, дьылалата түмүктээх. Биһиги Сахабыт сиригэр тыатын өрө тардарга улахан көмөлөөх киһи буолуон сөп.

Ытык-мааны биһир дойдулаахтарбыт!

Манньык кыахтаах, сүдү күүстээх тирэхпитин көрөн туран мүлчү туптарбыт ханнык. Сотору-сотору дьүһүн кубулуйан сүтэ-сүтэ кестер, туох да суолтата суох ол-бу араас баартыһалар оннуларыгар "Сизрдээх Арасыйыага" куоластыабыт! Хайдыһан, ситэ сыаналаабакка, "Сизрдээх Арасыйыага" быһбардаабыт таһымына бэйэбитигэр, ыччаппытыгар сууһарылаах дьылаланы онгостуохпут. Чэйин, өссө биһирдэ түмсэн, тойон-хотун суоһуттан толубакка, норуот туһутар үлэлиир - "Сизрдээх Арасыйыа" баартыһага, кулун тутар 2 күнүгэр бары кэлэн куоластыабыт!

Кэтэх, бааһынай хаһаайыстыбалар, кооперативтар, предпринимателлэр ааттарыттан:

М.Эверстова, В.Кардашевская,
П.Осипов, Е.Корякин,
Е.Потапов, Н.Саргыдаев о.о.а.

Матчырайаал партия фондатыттан төлөһүтүгэр.

"САХАМЕДСТРАХ" МЕДИЦИНСКЭЙ СТРАХОВОЙ КОМПАНИЯ ЧУРАПЧЫ ОЛОХТООХТОРУГА

"Сахамедстрах" республика иһигэр эрэ буолбакка, бүтүн Россияга страховоной компаниялар ортолоругар бастыҥ үлэһитин биллэр. Виктор Иннокентьевич Авксентьев генеральнай директордаах Бу Государственная страховоной компания үлэтэ-хамнаһа кэнээн, сайдан, билигин республика страховоной рынокка ситиһилээхтик үлэлиир кээкиллээх тэрииттэ быһылытынан иһигэр-дизин эрэллээхтик хардылаан иһэр. 33 мүлүйүөнтөн тахса солкуобай уставной капиталлаах компания сыллаагы эрэгтэр үбө мөлүөртан таҕыста. Уопсайа 9,4 тыһыынча араас тэрииттэлэри кытта дуоһабардаах сыһыаны олохтоон үлэлиир. Итинник дуоһабардаах тэрииттэлэринэн "Алроса" АК, "Сахателеком", "Саханефтегаз", "Булүүтэсстрой" уо.д.а. буолаллар.

Күн бүтүн республика хас иккэс олохтоор "Сахамедстрах" страховкалаах. Бу көрдөрүү компания 2005 сыл ахсынныгыгар ыһыллыбыт тендергэ кыайыһытын түмүгэр ситиһиллэр кыахха киирбэ. Ити тендергэ "Капитал", "Согласие" курдук бөдөн россияйский компаниялар сэрэ республикаахтан "Сахамедстрах" уонна "Аргусмедстрах" кыттыбыттар. Кыайыһы түмүгэр компания республика итэҕэтин сүтэн, нэһилиэтин үлэһиттэ аранаттыгар булгуччулаах медицинскэй страховкалааһыны ыһтар быраабы уонна кыагы ылбыта.

Уопсайынан, компания бийыл медицинскэй страховоной эйгэтигэр уон үһүс сылын дьаһыардаахтык үлэлиир. Бу үлэ дьон-сэргэ туһутар дьон-чаччы кыһамнылаах үлэ, республика итэҕэтин уонна хара бастакыттан чыһыны, бэриэстээх үлэни үтүө ааты сүтүү - "Сахамедстрах" юнион сайдан иһэр кээкиллээхтэ суол аһар сүрүн "күлүүһүнэн" буолаллар.

Компания Саха сиригэр бары дьон-сэргэ страховоной өгөөһү туһанан, доруобуйатын көрүнэригэр үрдүк хаачыстыбалаах медицинскэй көмөнү ыһарын ситиһэр кыахтаах. Ол иһин чаччы да, хас биһирдэ киһиэхэ улахан көмөлөөх, кыра доруоттаах тыа сиригэр нэһилиэтиннэтигэр барыстаах уонна табыгастаах дьылалан

дьарыктанар буолан, биһирэбилгэ сылдьар.

Мань кэрэһэллэр ситиһиллэн, компания сыллаагы үлэтин-хамнаһын түмүгүнэн, страховоной дьарыктанар тэрииттэлэр ортолоругар, бүтүн Россия үрдүнэн сыһын аайы ыһыллар "Золотая саламандра" конкурска 2006 сыл түмүгүнэн кыттан үһүс тегүлүн кыайыһыта буолар. Бу страховоной эйгэ "Оскар" тэһиһэр улахан бэриэстэ. Үһүс кыайыһы номинацията "Сыл бастыҥ социальнай бырайыага" дьон. Мань дьарыктан этэххэ 2004 уонна 2005 сыллар түмүктэринэн "Бастыҥ региональной страховоной компания" дьон номинацията кыайан турар. Компания генеральнай директора В.И.Авксентьев этэринэн, 2006 сыл ыһыллыбыт сана түөрт программа - "Нэһилиэтиннэ олорор сиригэр тийсэн көмө сылдан диагностика медицинскэй көмөнү оноруу", "Өрө сэлэтин сэрэти", "Дипломнаах медицинскэй үлэһиттэр квалификацияларын үрдэтти", "Дьоруоскай куорат ветеринарларын харахтара мөлүөһүүтүн (аччык көмөгүнэн) көнүрүү" курдук, социальнай туһаайылаах программалар атын ханнык да компанияга суохтар. Дьон-сэргэ чэпчэчбиксүлүөр сылдьарын туһутар бу программаларынан ыһыллыбыт үлэһиттэр кээс сыллаах түмүктэрэ туһааннаах сыалларыгар улахан наадалаахтарын көрдөрдүлэр. Ол да иһин "Ростострах" уонна да атын бөдөн страховоной тэрииттэлэртэн юнион түһэн, бастыҥы ситиһиттэ. Бу аастыт 2007 сыл кулун тутарыгар Россия Правительствота ыһтар, кыттар тэрииттэлэри дьарыктынан хаачыахтаабыкка кыһаллар конкурстарыгар "Үрдүк социальнай көдүүстээх Россия тэрииттэтэ" дьон улахан таһымнаах конкурска "Үрдүк социальнай таһымнаах көдүүстээх Россия хара тэрииттэтэ" дьон номинацияга кыттан, анал дипломунан наҕараадалаабыта. Россия таһымнаах компания үлэтэ маньык үрдүктүк сыаналаньыта Саха сиригэр дьон-сэргэтин доруобуйатын харыстааһыныга, эмл өгөөһүнэ туһанар, өгөөһү тэрииттэр, хаачыһар ситимэ бөдөрүүрүтэр, нэһилиэтиннэ

доруобуйата, олоһу-дьяһага тупсарыгар улахан оруулааһын билиһини буолар.

"Сахамедстрах" юнион куоракка эрэ буолбакка, билигин хас улус аайы бойотин боломуочунайдары аналтаан, республика таһымнаах Булгуччулаах госу-дарство сокуонунан эһитиллэр (ОМС) уонна Көҕүл өттүнэн страховкалаах тэрииттэ, эбэтэр киһи бэйэтэ талүүрүтэр (ДМС) эһиттэргэ-томтоонго страховкалаах үлэни ыһтар. Компания булгуччулаах страховоной өгөөһү оноруута бүтүннү турутууна 600-чэ тыһыынчага чыһаһыт үлэһиттэр аранатты хабар: ол иһигэр Чурапчы улуунутар 12,7 тыһыынча киһиэхэ-оролору, пенсионердары, дьон хаһаайкалары, үлэтэ суохтары. Үлэлиир, обургу уонна улахан тэрииттэ ахсаана 100-тэн тахсага тийэр. Ол иһигэр элбэх үлэһиттэр киһи балыһа (ЦРБ), "Дороги Чурапчы" ХЭТ, үөрэх управлениета, орто оскуола, уһууһаннар коллективтара, 16 нэһилиэк дьаһалталара уонна да атын тэрииттэлэр. Бу ахсаан биһиги компаниябытыгар улахан оруулаах-тоһонот страховкалааһыт киһи элбэх да, очонон компания Государственная Булгуччулаах программатын тэһэ атын дьон-дьяһагы сэрэтэр, чөл олоһу, спорду өйүүр үлэтин дьаһаһыт киһигэр. Бу сүрүн туһулугу Чурапчы салайааччыла-ра, тэрииттэлэр коллективтара, нэһилиэтиннэ сөпкө өйдөөн, медицинскэй норуот республика иһигэр хаалан норуот туһатыгар көдүүстээхтик тахсарыгар биһиги компаниябытын талбытыгар хайраалаах суол. Компания республика Территориальной программатыгар олоһуран үс сүүстэн тахса эһиттэр-сэрэтэр тэрииттэлэ-ри (балыһалары, диспансердары) кыта-ры бөксө медицинскэй көмөнү онорорго дуоһабардаһан үлэлиир. Киһигэр онор-бут медицинскэй өгөөһүн быһаанаах-тык хотуруоллуур. Үлэһитин түмүгүнэн, биһирэтиһибит тарибынан үлэ собоһонун утальыһаа талүүр.

Мань таһынан, үһүс этилэһитин курдук, атын страховоной компанияларга суох, чопчу сыллаах, компания Булгуччулаах медицинскэй страховоной көрүүлэр үбүн, онтон сэрэтэр, чөл олоһу,

эт-хаан турутун сайыннаар өлүүтүн соһо уонна көдүүстээхтик туттар сыл-тан, страховоной көмөнү ахсааньыттан кытта туолуута туһулуктанар, түөрт үс сыллаах программаны, Республика Пра-вительствоты күүһүлээһинэни ыһы-нан үһүс сыһын үлэһиттэ сылдьар. Балар-тан биһир улаханнара специалистар-бы-раастар, бизнэсдэр, сисстэрэлэр улаһ-ир таһымнарын үрдэтигэ туһуланар уонна СГУ медицинскэй институтун, медаллэж баһыттар, сорохтор Россия юнион куораттарыгар кытта үөрэһиллэрэ буолар. Иккэс-"Харах көрөрө мөл-төөһүтүн (аччык көмөгүнэн) көнүрүү" программага харахтара мөлүөх, үлэһиттэ пенсионердар кыһалгаларын чыһа-тык ыһынан, компания бу дьону ачыла-нан хааччыһыта анаан үп көрбүтэ. Бу программа сүннүтүн Дьоруоскай куорат пенсионердарын хаһын ыһыллар. Мань сэргэ "Өрө сэлэтин сэрэти" програм-манан, бастатан туран ор сэлэһкэ ылды-рын сэрэтэр санаторийдары хаһын бала-ча үлэ бара турар. Төрдүс улахан про-грамма-"Көмө сылдан медицинскэй көмө", үрдүк кылаастаах специалист бы-раастар дэриэбинэ тийэни компанияга страховонойларты бөксө диагности-каларын, эмтөөһүннэри тэрииттэ.

Бу, "Сахамедстрах" дьон туһутар ыһ-тар үлэһитин, улустарга баар бэрэстэби-итэллэрэ үлэһиттэр оройуоннарыгар билэ-көрө сылдан, компания үлэһиттэр сокуо-нунан киирэр, көнүлүлэр өгөөһү, ки-мээхэ эбэтэр ханнык тэрииттэр наадаты-гар быһаҕы сиссэстэри олохтоон табыл-ларынан быһаарсар.

Мань таһынан ханнык баһарар спе-циалист эбэтэр тэрииттэ кыһалгытын соһотон быһаарбата биллэр дьон. "Са-хамедстрах" улустарга боломуочунай-дара оройуон эппиэттээх үлэһиттэрин уонна специалистарын кытта биһигэ ал-тыһан үлэһиттэрин, нэһилиэтиннэтигэр киирэр ыһытыктарга болгомотоохтук сыһыаннаһаларын эрэгтэ.

В.И.АВКСЕНТЬЕВ,
Страховоной компания
генеральнай директора.

